

[Time: 3.0 Hrs]

[Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are compulsory.
  2. Figures to the right indicate full marks.
  3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.

- Q.1 Describe the factor influencing growth of settlement. 20
OR
Briefly explain the factor influencing distribution of settlement.
- Q.2 Examine in the physical and economic factor that influence the site of settlement. 20
OR
Explain types of Rural settlement based on population and patterns.
- Q.3 Describe changing pattern of rural land use with reference to India. 20
OR
What is rural settlement? Describe different house types of rural India with special reference to the building materials used.
- Q.4 Classify urban settlement based on population. Define any three of them with example of India 20
OR
Briefly explain the urban settlement based on the location.
- Q.5 What are the sustainable management of urban basic services in India. 20
OR
Write a note on global urban problem.
-

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना: १ सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२ उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

3. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.

- प्र.१ वसाहतींच्या वाढीवर परिणाम करणाऱ्या घटकांचे वर्णन करा. २०
 किंवा
 वसाहतींच्या वितरणावर परिणाम करणारे घटक थोडक्यात स्पष्ट करा.
- प्र.२ वस्ती वसवण्यावर प्रभाव टाकणाऱ्या भौतिक आणि आर्थिक घटकांचे परीक्षण करा. २०
 किंवा
 लोकसंख्या आणि नमुन्यांवर आधारित ग्रामीण वस्तीचे प्रकार स्पष्ट करा.
- प्र.३ भारताच्या संदर्भात ग्रामीण भागात जमीन वापराच्या पद्धतीत होणाऱ्या बदलांचे वर्णन करा. २०
 किंवा
 ग्रामीण वस्ती म्हणजे काय? वापरलेल्या बांधकाम साहित्याच्या संदर्भात ग्रामीण भारतातील विविध घरांच्या प्रकारांचे वर्णन करा.
- प्र.४ लोकसंख्येच्या आधारे नागरी वस्तीचे वर्गीकरण करा. भारतातील कोणतेही तीन उदाहरणे परिभाषित करा २०
 किंवा
 स्थानावर आधारित नागरी वस्तीची संकल्पना थोडक्यात स्पष्ट करा.
- प्र.५ भारतातील शहरी मूलभूत सेवांचे शाश्वत व्यवस्थापन काय आहे ते लिहा. २०
 किंवा
 जागतिक नागरी समस्येवर एक टीप लिहा.